

“ปรัชญาและแนวคิด : ทิศทางและเป้าหมายสหกิจศึกษาและการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน”

โดย

ดร. อรสา ภาววิมล รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ประเด็นนำเสนอ

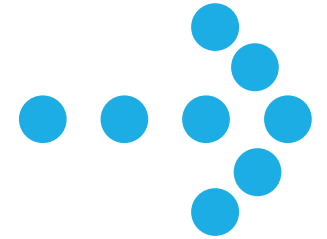
ทิศทางและนโยบายประเทศ

บริบทโลกและHEยุคใหม่

ความท้าทาย
การปรับตัวของ
มหาวิทยาลัย

บริบทที่เปลี่ยนแปลง

ทิศทางและนโยบายประเทศ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ประเทศไทย 4.0

แผนปฏิรูปประเทศ

EEC

มาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพ

บริบทโลกยุคใหม่

โลกาภิวัตน์

technology disruption

big data

สังคมสูงวัย

ฯลฯ

อุดมศึกษายุคใหม่

LLL: degree & non degree

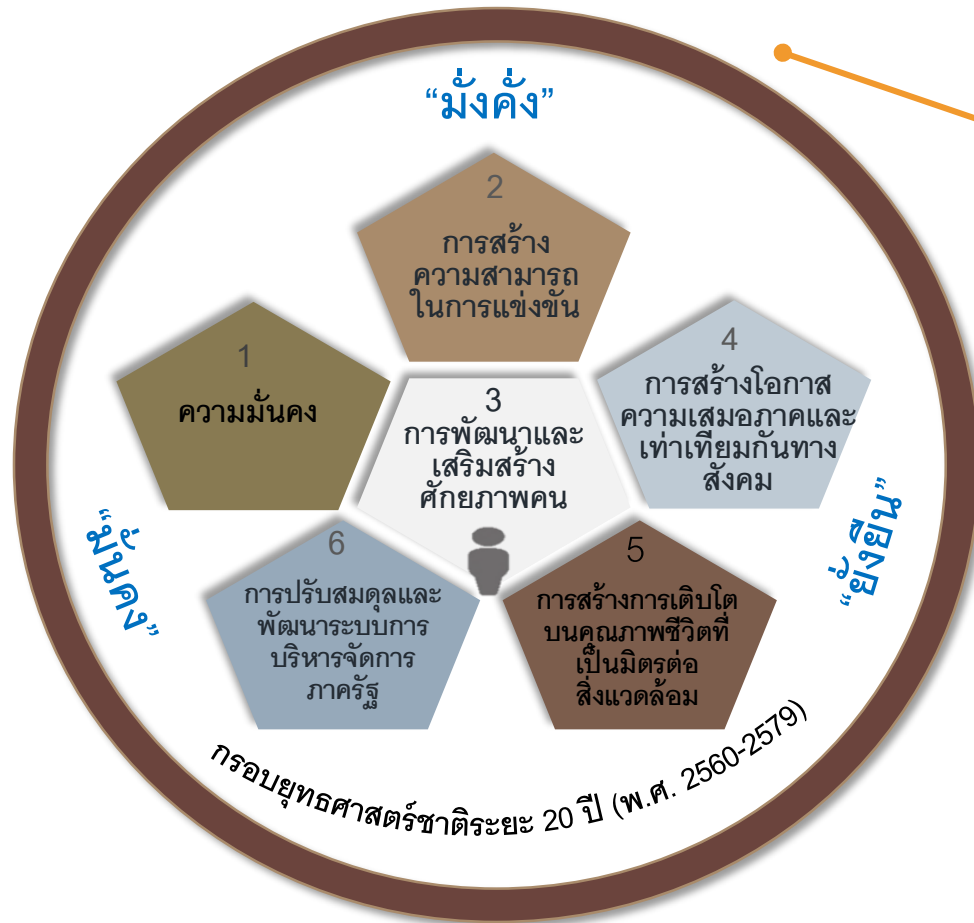
online education

competency/social lab

research for Tech&Inno

university engagement

ทิศทางการขับเคลื่อนประเทศ

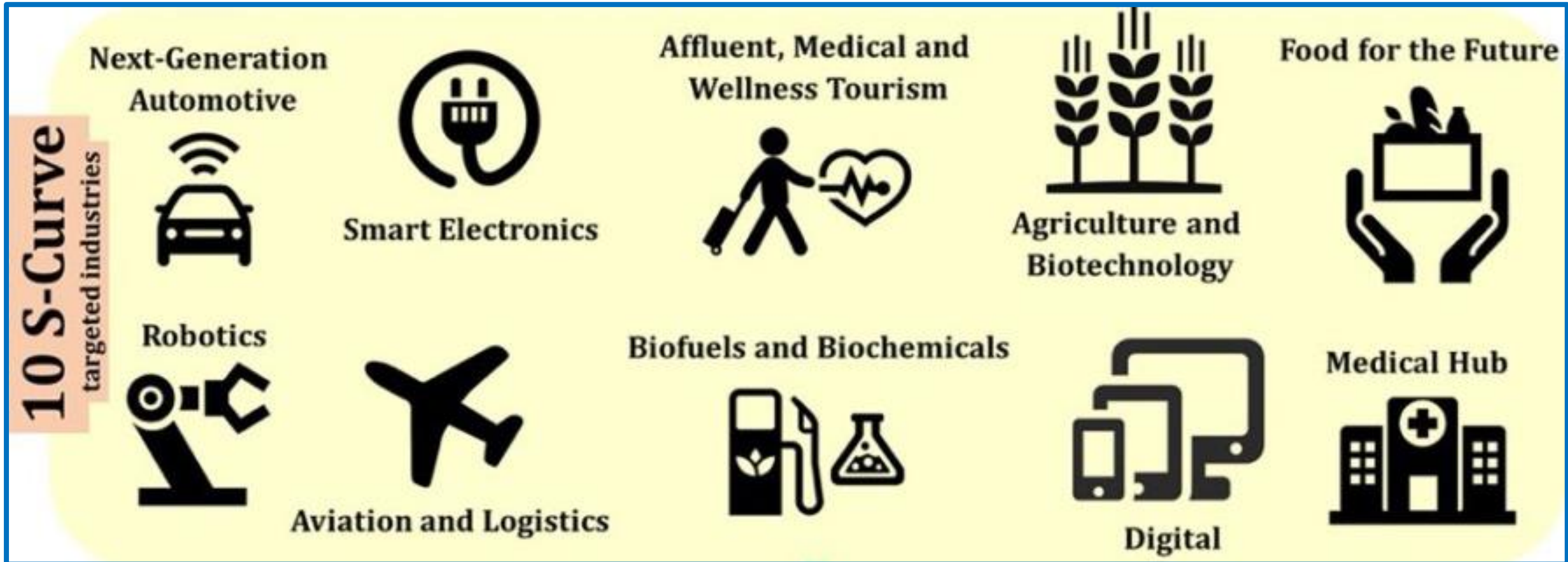
โมเดล ประเทศไทย 4.0

เป็น "Value-based Economy" ที่ **สร้างความมั่งคั่ง** **ยั่งยืน** ผ่าน "Science & Technology" และ "Culture & Creativity" เพื่อให้ได้สินค้าที่เป็นนวัตกรรม (Innovation)

หลุดพ้น 3 กับดักสำคัญ

1. กับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap)
2. กับดักความเหลื่อมล้ำ (Inequality Trap)
3. กับดักความไม่สมดุลของการพัฒนา (Imbalance Trap)

10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย + 2 อุตสาหกรรมพิเศษ EEC (อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กับพัฒนาคนและการศึกษา)

แผนปฏิรูปประเทศ (ประกาศ 6 เม.ย 2561)

11 ด้าน

1. ด้านการเมือง
2. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
3. ด้านกฎหมาย
4. ด้านกระบวนการยุติธรรม
5. ด้านเศรษฐกิจ
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. ด้านสาธารณสุข
8. ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ
9. ด้านสังคม
10. ด้านพลังงาน
11. ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ

ประโยชน์

ประเทศไทยมีฐานทรัพยากรรองรับการใช้ประโยชน์ในเชิงสังคมและเศรษฐกิจอย่างสมดุล รองรับการพัฒนาประเทศในระยะยาว

ประชาชนมีสวัสดิการของรัฐที่เหมาะสม มีโอกาสในการสร้างอาชีพ และได้รับความเป็นธรรม

ยกระดับภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการวิจัยพัฒนานวัตกรรม ลดอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

การบริหารจัดการภาครัฐมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน

ประเทศชาติ

ประชาชน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม

มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 (มีผลบังคับใช้ 18 สค 2561)

ผลลัพธ์ผู้เรียน	การวิจัยและนวัตกรรม	การบริการวิชาการ	ศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย	การบริหารจัดการ
- Learner Person - Co- creator - Global Citizen	- สร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่ตอบสนอง ยุทธศาสตร์ชาติ เชื่อมโยงกับ เศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ตามศักยภาพและอัตลักษณ์ - มี เครือข่าย ความร่วมมือ ระหว่างสถาบันและองค์กร ภายนอกทั้งในและ ต่างประเทศ - เกิด impact สูงต่อการพัฒนา ผู้เรียน สร้างโอกาส มูลค่าเพิ่มและขีด ความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศ	- สอดคล้องบริบทและความ ต้องการของสังคมตาม ความเชี่ยวชาญ/ อัตลักษณ์ - บริหารจัดการที่ดีแบบ ความร่วมมือทั้งในและ ต่างประเทศ - เกิด impact ในการสร้าง ความเข้มแข็งและยั่งยืน ของผู้เรียน ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศ	- จัดการเรียน วิจัยหรือ บริการวิชาการซึ่งนำไปสู่ การสืบสาน สร้างความรู้ ความเข้าใจ - ปรับประยุกต์ทั้งไทยและ ต่างประเทศอย่างเหมาะสม ตาม ศักยภาพ/อัตลักษณ์ - เกิด impact ความภาคภูมิใจ สร้างโอกาสและมูลค่าเพิ่ม ผู้เรียน ชุมชน สังคมและ ประเทศ	- มีหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ ที่เน้นพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ โดยความร่วมมือของภาค ส่วนต่างๆ - บริหารจัดการตาม หลัก ธรรมมาภิบาล โดยคำนึงถึง ความหลากหลายและอิสระ ทางวิชาการ - มีระบบประกันคุณภาพระดับ หลักสูตร คณะและสถาบัน อย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับ กฎหมาย/ มาตรฐาน อุดมศึกษาต่างๆ

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

IMD World Competitiveness Yearbook 2019

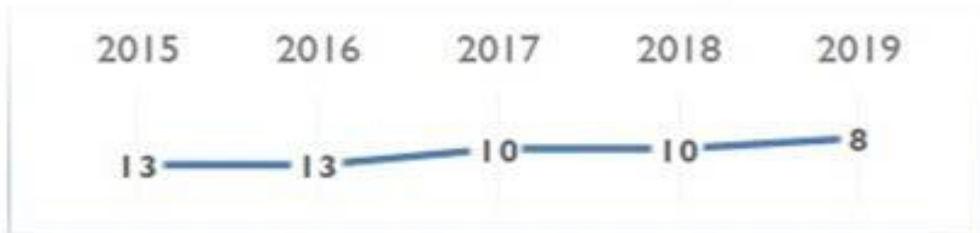
ประเทศ	2018	2019	เปลี่ยนแปลง
สิงคโปร์	อันดับ 3	อันดับ 1	↑
มาเลเซีย	อันดับ 22	อันดับ 22	=
ไทย	อันดับ 30	อันดับ 25	↑
อินโดนีเซีย	อันดับ 43	อันดับ 32	↑
ฟิลิปปินส์	อันดับ 50	อันดับ 46	↑

ผลการจัดอันดับขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ ประจำปี 2562

Copyright ©1989-2018, IMD International, World Competitiveness Center www.imd.org/wcc

1. สถานะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance)

สถานะทางเศรษฐกิจ

อันดับหมวดย่อย	2018	2019	
เศรษฐกิจภายในประเทศ	34	30	↑
การค้าระหว่างประเทศ	6	6	
การลงทุนระหว่างประเทศ	37	21	↑
การจ้างงาน	4	3	↑
ระดับราคาและค่าครองชีพ	23	29	

ผลการจัดอันดับขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ ประจำปี 2562

Copyright ©1989-2018, IMD International, World Competitiveness Center www.imd.org/wcc

2. ประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency)

ประสิทธิภาพของภาครัฐ

อันดับหมวดย่อย	2018	2019	
การคลังภาครัฐ	18	16	↑
นโยบายภาษี	6	6	
กรอบการบริหารภาครัฐ	35	34	↑
กฎหมายด้านธุรกิจ	36	32	↑
กรอบการบริหารด้านสังคม	45	48	

ผลการจัดอันดับขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ ประจำปี 2562

Copyright ©1989-2018, IMD International, World Competitiveness Center www.imd.org/wcc

3. ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (Business Efficiency)

ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ

อันดับหมวดย่อย	2018	2019
ผลิตภาพและประสิทธิภาพ	40	43
ตลาดแรงงาน	6	9
การเงิน	24	19
การบริหารจัดการ	24	27
ทัศนคติและค่านิยม	17	26

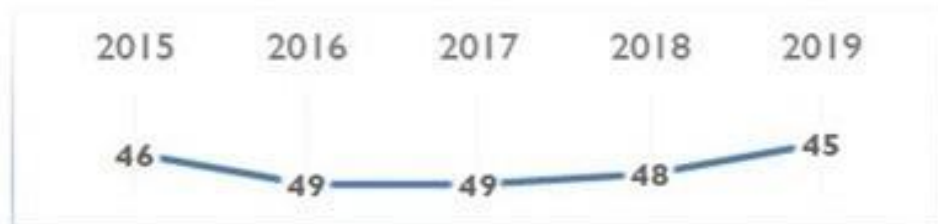

ผลการจัดอันดับขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ ประจำปี 2562

Copyright ©1989-2018, IMD International, World Competitiveness Center www.imd.org/wcc

4. โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)

โครงสร้างพื้นฐาน

อันดับหมวดย่อย	2018	2019	
สาธารณูปโภคพื้นฐาน	31	27	↑
โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี	36	38	
โครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์	42	38	↑
สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	58	55	↑
การศึกษา	56	56	

เสี่ยงสะท้อนอุดมศึกษาในปัจจุบัน ????

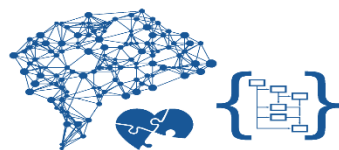
- ❖ ผู้เรียนลดลง/สถาบันอุดมศึกษาเท่าเดิม/แข่งขันรับนักศึกษา/การศึกษาเชิงพาณิชย์
- ❖ หลักสูตรแข็งตัว/ขาดการบูรณาการศาสตร์/ไม่ตอบสนองความต้องการผู้เรียนและผู้ใช้บัณฑิต
- ❖ การเรียนการสอนไม่สามารถสร้างทักษะการดำรงชีวิต-การทำงานในโลกยุคใหม่
- ❖ บัณฑิตเก่งทฤษฎี ไม่สามารถประยุกต์ความรู้สู่การปฏิบัติได้
- ❖ ทิศทางและสัดส่วนงานวิจัยเพื่อความเป็นเลิศและงานวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์/สร้างมูลค่าเพิ่ม
- ❖ ความสนใจและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภา/ผู้บริหาร/คณาจารย์และผู้ปฏิบัติงาน
- ❖ ปัญหารรรมภิบาล

ศักยภาพของคนรุ่นใหม่

Top 10 skills

in 2020

1. Complex Problem Solving
2. Critical Thinking
3. Creativity
4. People Management
5. Coordinating with Others
6. Emotional Intelligence
7. Judgment and Decision Making
8. Service Orientation
9. Negotiation
10. Cognitive Flexibility

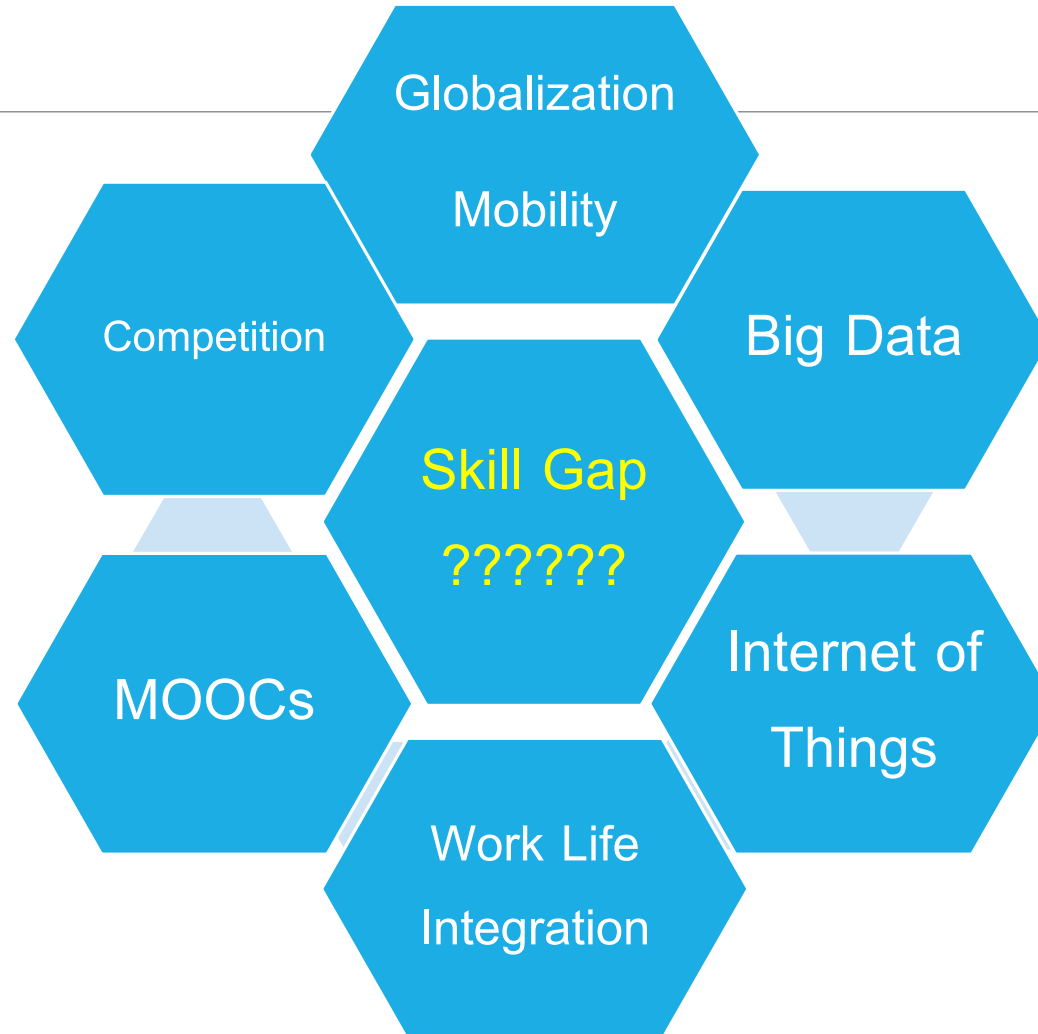
in 2015

1. Complex Problem Solving
2. Coordinating with Others
3. People Management
4. Critical Thinking
5. Negotiation
6. Quality Control
7. Service Orientation
8. Judgment and Decision Making
9. Active Listening
10. Creativity

Source: Future of Jobs Report, World Economic Forum

Human Capital 4.0

คำถามสำคัญ

ผลิตบัณฑิต

สร้างคนให้สามารถประกอบอาชีพ สร้างรายได้ พึ่งพาตนเอง รับผิดชอบครอบครัว
ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข พร้อมสร้างงาน/รองรับงานอนาคต

คำถาม

งานและตำแหน่งงานในอนาคตเป็นอย่างไร (อะไรอยู่ อะไรหายไป อะไรมาใหม่)

competencies & skill future ที่จำเป็นสำหรับงานและตำแหน่งงานเหล่านั้น
รวมทั้ง **lifestyle** คนยุคใหม่มีอะไรบ้าง

สิ่งที่ต้องทบทวน

การออกแบบหลักสูตร รูปแบบการจัดการศึกษา/การเรียนรู้การสอน และการวัดผล

การวิจัย

พัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์ สร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ/ขีด
ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ พึ่งพาตนเองได้

คำถาม

งานวิจัยได้นำไปใช้ประโยชน์คุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่ เพียงใด (ปีละกว่า 15,000 ล้านบาท)

สิ่งที่ต้องทบทวน

โจทย์วิจัย การเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ การจัดการทรัพยากรสินทางปัญญาจาก
งานวิจัย

Work-Integrated Learning (WIL) Philosophy : school to work/ life long learning /meta – competency conception

school to work : การเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ

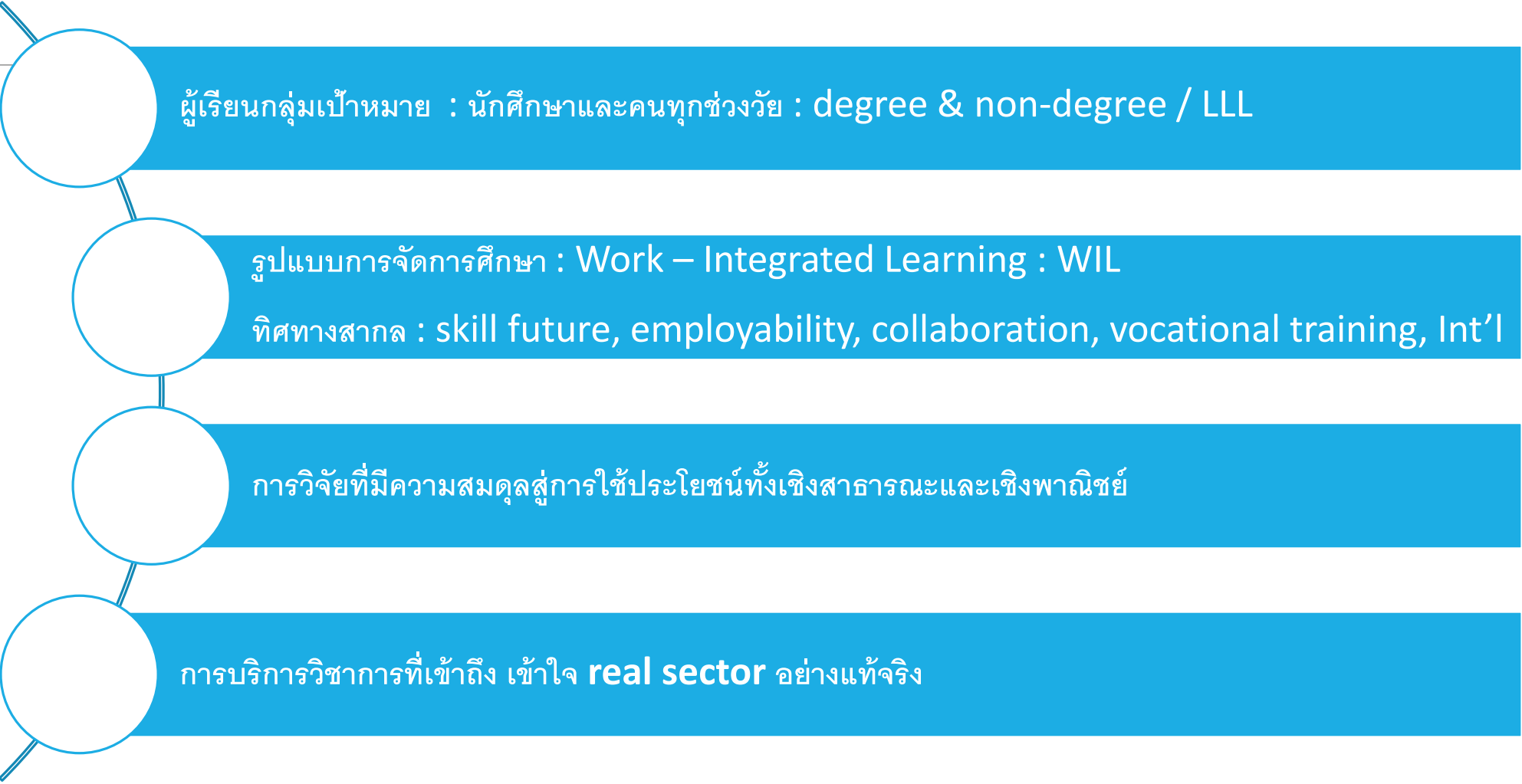
(career focused) และการได้งานทำ (employability)

continuing professional development : การพัฒนาเชิงวิชาชีพ

ให้กับบัณฑิต เพื่อให้มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของ
ตลาดแรงงาน

various learning : การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยการเชื่อมต่อการ
เรียนรู้กับการทำงาน

มหาวิทยาลัยกับการปรับตัวครั้งใหญ่

ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย : นักศึกษาและคนทุกช่วงวัย : degree & non-degree / LLL

รูปแบบการจัดการศึกษา : Work – Integrated Learning : WIL

ทิศทางสากล : skill future, employability, collaboration, vocational training, Int'l

การวิจัยที่มีความสมดุลสู่การใช้ประโยชน์ทั้งเชิงสาธารณะและเชิงพาณิชย์

การบริการวิชาการที่เข้าถึง เข้าใจ **real sector** อย่างแท้จริง

ความจำเป็นของการปรับตัวของหลักสูตรและการเรียนการสอน

แบบเดิม

- เน้นการสอน/การสอบ
- เรียนในห้องเรียน
- แบ่งศาสตร์

แบบ 4.0

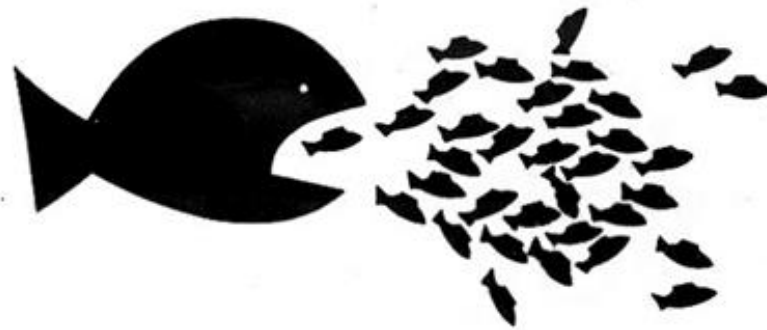
- ให้ความสำคัญกับการคิดวิเคราะห์/สร้างประสบการณ์/สร้างทักษะที่หลากหลาย การลงมือทำ แก้ปัญหาเป็น เรียนรู้ ชุมชนสังคม เข้าใจชีวิตและสังคม เรียนรู้โลกกว้าง
- บูรณาการศาสตร์ /สหวิทยาการ
- เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ มีส่วนร่วมจัดการศึกษา
- สร้างบรรยากาศค้นหา/สร้างความรู้/สร้างงานด้วยตนเอง
- เรียนรู้และใช้ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม
- ประเมินเพื่อการพัฒนา

ทิศทางและเป้าหมาย

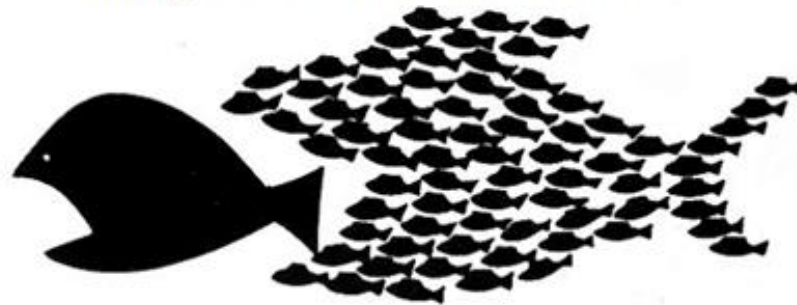
สกอ. (policy unit)	สถาบันอุดมศึกษา (operating unit)
เตรียมคนรุ่นใหม่ (new generations) ที่มีความสำเร็จในการประกอบอาชีพตลอดชีวิต	ปฏิรูปหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็น experiential learning
บรรจุ WIL ไว้ในแผนอุดมศึกษาระยะยาวและระยะสั้น	ถ่ายทอดนโยบาย WIL สู่แผนปฏิบัติการในระดับคณะ ภาควิชา
ส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐาน WIL (new global workforce :-highly skills) และก้าวสู่ความเป็นสากล (global scale)	อำนวยความสะดวก/จัดสรรทรัพยากรสนับสนุน/สร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ/ค้นหาแนวปฏิบัติที่ดี
สร้าง platform สนับสนุนการขับเคลื่อน WIL ในรูปแบบต่างๆ อย่างทั่วถึง อาทิ เครือข่ายสหกิจศึกษา จัดสรรทรัพยากรสนับสนุน วิจัย MOU กับภาคผู้ประกอบการ หลักสูตรคณาจารย์นิเทศ วันสหกิจศึกษาไทย รางวัลสหกิจศึกษาดีเด่น ทูลเกล้าเปลี่ยน	เข้าร่วมและใช้ประโยชน์ในเวทีต่างๆ ตามความพร้อมและความสนใจ
ศูนย์กลางข้อมูลสหกิจศึกษา เพื่อขยายวงพันธมิตรสหกิจศึกษา	ให้ความร่วมมือจัดส่งข้อมูลและใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาสหกิจศึกษา

ความท้าทายมหาวิทยาลัยไทย

Today, it is not "Big Fish eats Little Fish".

Today, it is "Fast Fish eats Slow Fish".

THANK
YOU